

بلوچستان نا زِن پُہی ءِ آجوئی

(براہوئی)

Not Final Version

مہیکو ہیبت

بلوچ آٹا بن پیرنی آہند بلوچستان پارہ۔ ولے اینواسکان بلوچ تینا ڈیہہ ناخواجہ اف۔ است ہشو کو تدی نی تا اسہ چر جوئی کس (ہرانوزدی) پیستیمیکو سدسالی اٹ سر سہب آ زوراکي جنگ آ تیان کم اف) بلوچستان ناہجتی ردوم ء لوڑا۔ بلوچ آتے تینا آحبت نابابت تیٹ شرہ کنگنک آن تورے۔

واہم بلوچستان نازند مسکوئی ناشرہ مروئی وخت 1666 ٹی کس۔ ہر اتم بلوچ ناٹکر ٹکر ننگا شیخ آتے اوڑدہ کنگا۔ او اسہ بلوچ راجی ڈیہہ کس ٹھفنگا۔ راجی بدھی نا ہمو وخت آن بلوچ راج تینا ہمسائیہ ایلوفتون اسہ ایلوئی ڈیہہ خوکي تاکلداری ٹھے۔

بلوچستان نازند مسکوئی راجباروی، سوجباروی سیم آک ہرڈ میکو سدسالی ٹی بلوچ سوجباروی سروک میر نصیر خان بلوچ (1749-1794) (ہرادے نوری نصیر خان ناپن اٹ ہم چارہ) ناپارہغان دروشم تنگار۔

برطانی ڈیہہ 13 نومبر 1839 اٹ جند خواجہ ڈیہہ بلوچستان آجلاہو کرے۔ ”بشخہ او ڈیہداری کہ“ نابرطانیہ نازوت اولکھی پامباروی آن پد بلوچستان مسہ ٹکر ٹی بشخنگا۔ 1871 ٹی اسہ خیر خواہی سیم کس ”گولڈ سمد لائن“ چکنگا۔ ہرانابابت بلوچستان نادے کیہلینگی بشخہ ء قاجار خاہوت ء تنگا۔ 1893 ٹی اسہ پین سیم کس ”ڈیورنڈ لائن“ چکنگا۔ دا سیم نابابت بلوچستان نا سہیلی بشخہ ء اوغانستان ء تنگا۔ دادروغنی و بیہرہ درشانی ناسیم آک بلوچ راج نامنائی، ہر پار باروی، آن ہورک چکنگار۔

دے کیہلینگی بلوچستان ٹی قاجار ڈیہداری اسہ گونڈ و وخت نسین مس۔ پیستیمیکو سدسالی نا اولیکو گیری دا خاہوت بلوچستان ٹی تینا کوزہ و واک ء نوزور کریر۔ برطانیہ 1916 ٹی بلوچ سوجباروی کماش آتے دے کیہلینگی بلوچستان نا ڈیہداری ارامتا کرے۔ 1928 ٹی ایران نا لشکر رضا خان نا کماشی ٹی اسہ جار ولد و جلاہو کر سہ دے کیہلینگی بلوچستان آ کوزہ کرے۔

داحس آن پد بلوچ راج ہجو وخت کس آجوتی ناہو دٹی کمبوتی البتو برطانیہ غان تیوئی آجوتی ء دوتی کنگنک کن راجی بابت سوگوسو جباروی جہو دسے نابنا 1920 ء نا گیر ناول سر ٹی مسوس۔ بلوچ راج ناہچڈر پروک کوششت آتا کھٹیا انگریز آتا دیٹکی بلوچستان آن پیشمنگ آن پد بلوچستان 11 اگست 1947 ء ٹی آجوسوس۔ بلوچستان نا آجوتی نا پڑوئی دہلی آن شینک کنگا سس۔ ہرانا ڈہ 12 اگست 1947 ء ٹی دی نیویارک ٹائمز ٹی شینک مسوس۔ بلوچستان ناچنکار د بندگر بندری تینا 12 آن 15 دسمبر 1947 اٹ اڈہلوکا دیوان ٹی کل نامنائی ٹی بلوچستان نا آجوتی نا پڑوئی منغیس۔ بلوچستان نا بھلارد بندگر بندری ہم 2 آن 4 جنوری 1948 اسکان اڈہلوکا تینا دیوان ٹی چنکار د بندگر بندری ناہموشرہ نا پک سوگوی ء کر یس۔

پاکستان نادر و غن آ اسلامی ریاست 14 اگست 1947 اٹ جوڑ کنگا سس۔ دا پوسکنا ڈیہداری پاکستان، تینا اولیکو دے آن بلوچستان نا جند خواجہی کن ہر نادر و غن جوڑ مس۔ پاکستان تینا اولیکو ہشت توٹی، 27 مارچ 1948 ٹی بلوچستان نا جند خواجہی ڈیہہ آ زوری کوزہ کرے۔

دا کوزہ خلکت نا جند خواجہی نا بکھ ڈیہداری نا بکھ کن جہانی بابت منفقو پاکام سر پندی تیان جتائس۔ دا بکھ آتارک ہمو کوزہ ٹی مروکا بکھ شیفی

ناسوب آن بلوچ خلکت، لٹھوپل کروکازوراک آتامونا اسہ ہر پاروی جھودسے ناوڑاٹ اوارمنگ اسر۔ اوفالس خلکتی جھودترندمنگ اس اسہ زندمسکوئی کندسے آستی منگ اس۔ ہرپوسکنا دے تون اوار بلوچستان نا خلکت نا است آتیٹی تینا دا بجتی، بنی ہکھ آنا لکھ و دیگ اس۔ سیوتی بابت او داسہ دا راستوکی عسر پندمنگ بنا مسونے۔ کہ دا کوزہ، زلم اوفازات درشانی کن ہز ہتر جوڑمنگ ۽۔ ہراڑان اوفاہب خواہ انکاراج ۽ پام باروی اٹ چٹینگ انگے۔ او داراستوکی ۽ پھہ مریرہ اگہ دازلم کوزہ آن پیشتمنگ کن جت پت متوتو اوفا کدکاٹ، بستاردریر مرسہ کیک۔ اوک تینا بن پیری آڈیہہ ٹی بدر مرسہ کرور۔

پیشن ناڈیہداری تا کیرغ آن بلوچستان ناروزیبارو، داناراج، دانا سوجباروی، نوشت خوان باروی، رد بندی، بندر آک چٹ چٹنگ و پد تمنگ نا گواچی مسونو۔ دا پوسکنا زوت او لکھی ڈیہد ار آک بلوچ آتامسکوئی پیڑی نا چانداری، گشاد ۽ مرہٹہ تینا پک آزموندی تے بلوچستان اٹ تالان کنگو۔ دا گام گج آتین بلوچستان نا دودر بیدہ، بولی، لوزانک، ڈھدرشی، ساززیمیل، خوشگالباروری، راجباروی گشاد ۽، نکسان تنگ ۽

دا لٹھوپل وزلم آن ڈیہد ار آتے خلکت نا نغرتنگ نا پارت دو بسونے۔ ہرا بلوچستان نالس راجی نا آجوتی اٹ ردوم ۽ تورنگ ۽۔ ہندن کوزہ گیراک، تیوتی بلوچستان ۽ اسہ پہنات، شامیٹ، فوجی گید، بے کچ ڈیہداری تا بندی خانہ، ناڈ غاراس جوڑ کرینو۔ اودا بلوچستان، پیشن آن ہتوکا، جہادی، ترند مزہبی او ڈیہد ار پاکستان نا، مخ تھی ۽ کروکا دھاڑیل آتا نپا د جوڑ مسونے۔ جھو کر نو کا ڈیہداری تا دا سانھوڑواک دلیری اٹ کاریم کنگو۔ ہرا دے خوار، زلم وزوراک نا گواچی کنگ کیرہ۔ دا فک بے رد بندی زوراک اٹ پلئی ۽۔ دا فک بندغ آتے دزگیر کنگو۔ سم تا گواچی کنگو۔ کھاٹ آتیٹی شاغنگ ۽۔ کٹھسٹ کریسہ کسفنگ ۽۔ دا فقا گواچی مروکا تیٹی، بلوچ راج نا، گیشتری خواندغاک، سدساروالاک، لائخ وکاری آبا سک آک اوار ۽۔ گواچی مروکا تیٹی، بلوچ خواندغاک، پوریاگر، بزغر، خوارکش، نوشتوک، شیر پاروک، ڈاکٹر، مذہبی چاند ار آک، خوانفوک آک، یونیورسٹی نا پروفیسر آک، سوجبارو کماش آک اوارو، داخس کہ او تازالمی اٹ بیر ہلوکا کاریم آتین بلوچستان نا پیہن ریشی وچناک ہم ہتیکو افس۔ بلوچستان نا سوجبارو ی، انسانی ہکھ آتیکن تو ارچست کروکا تیا، قرون وسطی آن بار زوراک اس منگ ۽۔ گیشتری بلوچ آک دازلم آن گواچی مریسہ آختی جتا مسونو۔ اوفاخا ہوت، سیال تون، ساندھانی ۽ ڈکھ، خلیس، ساہ خرنی ٹی رہنگ آن بیدس پین بچ کسراف۔

ولے داخس بیم نا تالانی آن پد ہم بلوچ راج نا برجانیک زندہ ۽۔ او اینونا بلوچ راج ٹی اوڑدہ ۽۔ داد نیائی، کچ خواستی رژن گشادی، آجو گشادی، اسہ ایلوکن سینہ تنگ، ایمنی اٹ رہنگ نا تب وڑنگا بنداوی بشخ آک بلوچ ناراجباروی، خوشگالباروی بستار نا تجلی ۽۔ بلوچ راج، بنداوی وڑاٹ، داد نیائی راج نسے۔ ہراہروڑنا پام گشادی، سخت تنگ ناموکل ایتک او فتنیک۔ زند آجوتی ناچیٹ، بلوچ، نامسکو ٹی، برجانی تانویکل آبخ ۽۔ ڈیہداری نا پارہغان پاہو، بلوچ آتا خوشگال باوری سوجبارو راج داری نا وخت اس ہم بشخ جوڑ متنے۔ بلوچ

خلکت ٹی ہموچا گچینی، گشاد ساڑی ء۔ ہراسہ اسریکی، بودشت لس خلکتی، اورژن گشادی نا، تالانی کن المی مریرہ ۔

داڑتون اور اور بلوچ آتابن ڈغار ہجتی ڈی تیان پرء۔ بلوچستان، سیمباروی وڑاٹ دنیا ناجتاء اونویکل ہند آتیاں اسٹ کسے۔ داہمو تدیپڑ ء ہرا، جتا بارو دیٹکی، (مشرق بعید) جہاندی ایشیاء نیام بارو دیٹکی (مشرق وسطی) نیامی ایشیاء اسکان اور تمک۔ بلوچستان بڑنا، ہستگارو پہناتی ہند آتانیام اٹ، ڈی ہلنگ، تنگ نا پڑنا کاریم کرو۔

دا فک وایلو ہند آتانیام ٹی، جہانی، پوریاگری کن بلوچستان نا رہ زر (ساحل) آساڑی بے کچ آزی خلک (بندرگاہ) آتے غرزکنگ کیک، داکان بیدس رہ زر ء، مچی ہلنگ، دیری گڑا تے، غزراٹ ہنگ، کن پڑ جوڑنگ، بلوچستان ناشابیتی، بن ڈغار ء سہدار آتاسابنگ، کشت کشاری، دونا کاریم باروی کن غرزکنگ مریرہ، دانا دموسم، گروشکی، تہوئی، دیری زور باروی، ودی کننگ کن ہر پارا منائی ء۔ روزی بارو ڈی تادرشانیک بلوچستان ناترندی اٹ شون تری ناکلہو ء ایترہ۔ دانا روزی باروی کلہو نامون ٹی چتکا آبادی ناسوب آن بلوچستان بازوت شرہال آڈیہہ تیٹی اور مننگ نالانخی تخک۔ اسہ آجو لس خلکت ڈیہدار کسے نابابت بلوچستان چتکو وخت کسیتی داہندا چٹ پوسکنا، شرہال ولس خلکت راج آتیٹی اور مننگ کیک۔

دونو چوسوب کس مفروکہ بلوچستان نادانوویکل انگا، مد ہو یلا، دانا، پنکین ہجتی ڈی، دادنیائی دودر بیدہ غاتا اوری ٹی دانا روزی باروی پراسنے۔ بید بندری کوزہ بلوچستان ناشونتری ناکسرتی پت آبارء۔ اگہ دانا باتیک کوزہ آن یلہ مریرہ راجباروی، سو جباروی، رد بندری بشخ آتیٹی دانا ناشونتری، ایلو ہمسائیہ ڈیہہ تیان گیشتر مرو۔

ہروڑنا، بید بندری کوزہ بزرگی آن آجو مرسہ تینا لکھو، تینا اینو آجت ناشرشونی، شرہالی بابت تیٹ شرہ کننگ، بلوچستان نابندغ آتا ہکھ ء۔ کس سرپند، ہکھ بڑی خواہ، لس خلکتی گشادہ آسخت تخو کا بلوچ، ہچ وخت تینا است خواہی اٹ چوزوت اولکھی سینا کسیتی لاچاری اٹ رہنگ ء خواپک، ہر بلوچ ء تینا ڈیہہ اٹ بے روہ بھاتی مننگ ناخرینی تا آزموندہ مسونے۔

داسہ نن تینا بند غاتے، لاچاری آن کشسہ اونیکین، پک آجوی کس دوئی کننگ کن تینا دا پک خواہی آ اسٹ ان۔ نن داسہ دنیا نا آجو انکاراج آتیٹی اور مننگ آن بیدس، ہچ تپنہ۔ تیوی آجوی ہلسہ بلوچستان ء ولد داسہ لس خلکتی ڈیہدار کس ہٹفسہ بلوچستان نا ہر بھاتی تا تیوی ہکھ آتاسوگوی پک مننگ کیک۔ دازن پیہی ہمو پا مباروری ء ہرادے منسہ نن تینا راج، تینا ڈیہہ کن اسہ بھلو مزل کس دوئی کننگ کینہ۔

دازن بهی ٹی سلاہ سوج، ٹک آتے جوڑ جاڑی ناست بڑی ارے۔ ہمو ٹک آتیاں بیدس ہرافتا تاکداری بلوچستان نا آجونی، آجونی آن
گڈ، اسہ گچن نازی آاسہ لس خلکتی راج نئے نادراخی ٹی ۛ۔ دازن بهی نا ایلو مچا ٹک آتیٹی جوڑ جاڑی؛ ودیک سلاہ سوج کن کسریلہ ۛ۔

Not Final version

اولیکوشخ بئی بکھ آک

نک 1: انتیکہ بلوچستان آبیرو بندگی کوزہ کنگا سس، گڑا اسہ آجولس خلکتی بلوچستان کن آجونی ناچھوڈ، رِد بندگی رِو اء۔

نک 2: بلوچ آتاراجی جھوڈ زندگی نا بکھ، چیت، زاندرشانی، راج ناتیوہ باسک آتے بریر ہنگ، کونا بنداوی رِد بند آتا کردرشانی کن ۷۔

نک 3: بلوچ راجی جھوڈی، نویکل لائخ آکر دارتیت اسہ مسخت نئے۔ دا پین مسخت نئے دوئی کنگ کن اف۔ ہندا بابت اٹ کل بندغ آک بریرو۔

نک 4: بلوچ راجی جھوڈ اسہ دانیائی ۷ سُر یک نئے۔ دامزہب ۷ ڈیہہ وڈیہداری آن مرتخنگ ناپانک۔ دادلیل ۷ منگ۔ توند مزہبی یا پک آزموندی سخت آتے منگ۔

نک 5: مذہب سخت، درشانی نا آجونی، بلوچستان نا مچا بھاتی تابنداوی بکھ ۷۔ ہر بندغ نا است خوانی ۷ کہ او ہرامزہب ۷ ہرفہ یا پین بیہر جائی سخت نئے تینائی کے۔ ولے داوڑ کنگ آن، نہ اوتینا مزہب وسخت ۷ ایلوتیا تالان کنگ کیک نہ ایلوسخت آتیکن آجونی نا کسرتے تفک۔

نک 6: بلوچ خلکت ناچھوڈ تینازات خواجہی و آجونی کن ۷۔ اودادلیل آتے منگ اوسر پندمریک کہ انسان ناسوچ ناچھو سیم نئے مفک۔ دا انسان نا گچنی ولائخی تے گچین پہہ مریک۔ انسانی است خواہی نا گچنی ولائخی، آجوسوچ اودرشانی ٹی ۷۔ نن انسان نا بڑزکولا ئخی تے منہ۔ او دافا آجوراج نئے ٹی تالانی کن جھوڈ کنگ اُن۔ انسان نازات آن پامتالانی نالائخیک کشنگ مفسہ۔ ہروڑ نا بکھ شیفی (زلم جبر) ناسوب آن ودی مروکا کورنگا سخت آتے پدخلینہ ہر انسان ناسوجندی لائخی او فکر پام ۷ بد پارہ، انتیکہ بلوچ نالس خلکتی جھوڈ سوچندا آجولائخی اودرشانی نا بکھ آتے کل آن مُست ہرک۔

ٹک 7: انسان ناپام تالانی ناسوب آن پہی، سرپندی سخت آتیٹی ردوم مریک۔ ہندانازی آبلوچستان نابھاتی تاپام اودرشنانی نا آجوتی ء پلنگ، دافنا بنداوی بکھ، بکھڑزی ء پلنگ آنبارء۔

ٹک 8: نیاڑی، نرینہ آتیٹی بریبری، بلوچ لس خلکتی جھودنا بنداوی رد بندا آتیان ء۔ آجواولس خلکتی بلوچستان ٹی نیاڑی، نرینہ بریبری نانزد اٹ ہنگ اک اودا کل رد بندنا بابت مچا بکھ، رکھ وچیت مچا آجوتی نا بکھدارو۔ دابربری راج نا مچا بشخ آتیٹی، راجی، دودرو بیدگی سوجباروی، نوشت خوان باروی، روزیباروی بکھ آتیٹی مریک۔

ارٹھیکویش

جھودنا سرجم آوڑو ڈول آک

ٹک 9: آجواولس خلکتی بلوچستان ناراجی جھوڈی کل ء اوڑدہ کروٹی ء۔ دابلوچستان او بلوچستان آن پیشن رہینگو کا، ہروڑنا تا لکدار آبلوچ آتیکن ء۔ داسوجباری، تا لکداری، مذہب باروی، پک آزموندنی سخت، پیڑی بن پدی آن پیشن ء داٹی مچا آجوتی نا خواستگار، نیاڑی، نرینہ وچناک اوارو۔

ٹک 10: آجوتی کن بلوچ جھوڈ جتا انگا وڑو ڈول آتیان جوڑ مریک داٹی اسہ آجوزات خواجہ ء بلوچستان بیسکن، بلوچ آتا یا جہانی راج آتا کنڈن ہروڑنا کمک آتے بخیراٹ پاننگ اک۔ داجھوڈ، کس نا کنڈ ء ہلپر وکا، گل سوجبارو، ورننا خوانندہ گل، نیاڑی تا گل، ادبی گل، پوریا گل، وکیل، احوال کار آتا گل، بزغرمیندار آتا گل آتا کمک، سبب اٹ مستی کاتک۔ داٹی ہروڑنا تاوارچست کروکا گل آک دنکہ، انسان نا بکھ آتا سوگوی کن کاریم کروک آک، چپ چا گردباروی تون تفوک آبندغاک، جھوڈ آتیٹی گواچی مروکا خا ہوت آک، گوکڑتی سلاہ تے پدخلو کا ک، جنگ آتے بد پارو کا ک، لس نمئی او جھوڈنا ہر ہمووڑ ہراتینا سوگوی کن ہر فنگ اک کل اوارو۔

ٹک 11: کوزہ گراڈ بیداری تادروٹی، رد بندگری بندرٹی اوارمنتگ دازند پہی ناسیبو ء ٹھپی کیک۔ زوراک آتا پاننگ است خوانی اٹ اوفتا گل و بندر تیٹی بشخ ہلنگ ننا آجوتی نا جھوڈنا کسرتیٹی پت دسک۔ ہنداوڑ ہر ہمو بندغ بھاتی یاراجی گل ہر ادازن پہی ء امنایک او پاکستان

او ایران نادرھوئی رُد بندگری بندر راجداری ٹی او ارمقسہ۔

ٹک 12: آجوتی کن ہرفو کاہروڑ ناہو دُجہانی رُد بند آتابابت او انسانی بکھ آتا برجائی کن ہرفو کا گام گنج آتیاں بار مروء۔

مسٹیکو بش

سوجبارو راجداری ناکانہ

ٹک 13: بلوچستان نا آجوتی ناہو دنا سرسہی او ایسری بلوچ راج ناکھو ء بلوچ خلکت نادوٹی تنگ آن پدمریک۔

ٹک 14: بلوچستان ٹی امنانا نگا سوجباروی راجداری نارد بندی او خوشگا لباروری کانہ، بلوچستان نا آجوتی خلکت ناشرہ غاک مروء۔ ہرافتا درشانی ء اوقک آجوا لس خلکتی وڑاٹ اڈہلو کالس گچین کاری تیٹی کیرہ ہرافتا کماشی راج سیوتان ایلو آجوتی بندر آک کروء۔ ہرافتا درشانی ء راجی او جہانی ڈھدرشی کروء۔

ٹک 15: بلوچستان ٹی ہمو وختسکان ہروڑ نا سوجباروی، راجداری کن کمک اورد بندی کانہ اس مفروء ہرا وختسکان، بلوچستان بیرد بندی کوزہ غاتیاں خلاص مف۔ بلوچستان اٹ کوالخواہ لس خلکتی سارسنبال ء رُد بندی کانہ ملو ء۔ خلکت سوجباروی گشاد ء غرز کروء۔ اودا غز بیرہ بلوچ خلکت ناپن آمفروء۔

ٹک 16: کوزہ گیر آتا جوڑ کروکا سوجباروی زورناھاٹی بلوچستان نا بھاتی تا آجوتی ء درشان کپک۔ بلکن دادے تورک۔ داوڑ نازورا کنگا سوجباروی راجداری آجوتی اولس خلکت ء رُدنگ کن الپک۔

ٹک 17: غلامی ٹی آختہ لس خلکتی نا گچین نادروشم ء بیرہ لاچار آراج ء، بیرد بندی کوزہ آن کشسہ ایسرکننگ اک، ہرا تم اسکان، بلوچستان

‘زوت اولکھی، سیم بندی، سوجباروی دنگ، رد بند آتیٹی آختہ، ہموخت اسکان، لس خلکتی، بکھ بڑزی، بکھ آتا سوگوی ناہیت، دیر پورنگ
آنبار مروء۔

ٹک 18: بیرہ ہمو راج نا ڈیہداری، سوجباروی بکھ آک سوگومریہ ہرا بیرد بندی کوزہ ٹی آختہ مف۔ ہراڑے بھاتیک، لسی خلکتی خواہی
منگ خوارہ۔ اوتینا وڑٹ، تینا جندہ، ہمو سوجباروی واک گشادنا دوٹی ایتڑہ ہراڑا پشن ناچو سیخا ئس تمپروء۔

ٹک 19: مسکوئی زندنا بکھ شیفی، زلم ولٹ پل آن اسلی جان خلاسی منگ کپک امروکہ ڈیہدارو راجداری ئس مرے، دا بکھ شیفی ایسر
کننگ کپک ہرا اسہ راج قوم، ئسے تون مرسہ بسنو۔ ولے آجوتی، بندغاک آتا بکھ آک، اسہ وڑا سراتی، راجباروی بکھ بڑزی روزیباروی
لائی نارد بند آتیا گام تخو کا اسہ خلکتی سوجبارو راجداری ئس، ہمو راجداری، ہرا بلوچستان اٹ درشان منگ کیک۔

چار میکوش پک لس خلکتی ادا یمنی

ٹک 20: اسہ پک لس خلکتی ئسے ناکارائی، ہلنگ کن المی، اسہ لس خلکتی چپ چاگرد ئس تالان کننگ۔ دنکہ ایلو بخ آتتون اوار اوار آجو
ڈھد رشی اواحوالکاری، بکھ بڑزی نا، جند خواجہ، راجداری ئس، آجو رد بندگری بندراک، روزیبارو بریبری، گچین نوشت خوان اوگل گیشتر،
ڈیہداری ئس، اسہ پک لس خلکتی ئس، ہموخت اسکان، امنا انگپک، ہرا تم اسکان اسہ قوم ئسے ناراج، بود بیرشت، سوجبارو، رد بندی، خوشگال
باروی، بولی، چپ چاگرد، اسہ زوت اولکھی، ڈب ئسیٹی مرے، بڑز کوالمی آتیاں آتیاں بیدس، لس خلکتی ہچ ئس اف۔ ہرا دے فوجی تاجا ہو،
ڈھلنگ کن سلاہ آنبار غز کننگ اک۔

ٹک 21: کوزہ گیر آڈیہداری تاگر گیس ٹی ساڑی مچا بلوچ سوجبارو آ بندی تے زو ئس بے شرط آن یلہ کننگ۔

ٹک 22: بلوچستان نا مچا بے گہا تا زندنگ کن، نہہ پہہ کننگ، اودا ڈھو باروی ٹی اوڑدہ غاتے راج سیوتان نا بکھ بڑزی دراٹ ہنگ کن، یو
۔ این۔ اویلو انسانی بکھ آتا سوگوی کن کاریم کرو کا جہی او جہانی آگل آتا کماشی ٹی اسہ کڑد ئس جوڑ کننگ۔

ٹک 23: چک تاڑے ایسر کنگے

(الف) دنکہ بلوچستان آبیرو بندی وڑٹ کوزہ کننگانے مچا کوزہ گیر آک بلوچستان آن شرٹ آن بیدس پیشتر، نہ تو جہانی راج آتا، رد بندی وخواشگال باروی کارائی ء کہ او بیرو بندی کوزہ ء پر عنگ کن بلوچستان ء وئیل آن کشنگ کن نیام ترم۔

(ب) کوزہ گیر آتے کشنگ آن پد، باندے، جہانی آراج آک، خلکی سیم آتارکھ وچیت، اوسو جبارو رد بندی بندر آتا جوڑ منگ اسکان بلوچستان تو کمک کرسہ بانچل مریر۔

(ج) بلوچستان نا آبوئی ڈیہداری، بیستو چار (24) توئی، لس گچینکاری تے اڈایتک، او ڈیہداری واک ء بلوچ راج نا گچین مروکا کوالخواہ تیا سرکیک۔

ٹک 24: مچا جہانی، ڈھدرشی، انسانی بکھ آتارکھ وچیتی گل آک اودمت وکمک کروکا خیرخواہ تا بلوچستان نا مچا بخ آتسکان، بجنیدی، المی مرو

ٹک 25: آجوئی کن جت پت کروکا سُر یک او پُرسلاہ چک تاڑے آتارداٹ، کوزہ گر ڈیہداری تابابت، چہار میکو، جینوا کنوشن ٹی ہومرو کارد بند آتے ہروڑاٹ امنافنگ ء۔

پنچیکو بشخ۔

کسر پندی رد بندے بکھیرڑی

ٹک 26: لس خلکتی آبلوچستان، اسہ پوسکنود ادنیائی، لس خلکتی ء کسر پندس جوڑ کنگ۔ اودے دود؛ تینائی کنگ کن گام ہر فک۔

ٹک 27: آجو انگا بلوچستان ٹی زور خلکت ازگا سو جبارو آراجداری تا مچا دروشم آتے، سوگو ہج نیستون چٹ پد خلوئی ء۔

ٹک 28: بلوچستان نا سو جبارو آراجداری ٹی زاتی آجوئی پام ء درشانی نا آجوئی، اسہ کوالخواہ، ڈیہداری نس۔ اسہ جند خواجہ ء بکھیرڑائی ء راجداری نسے نار د بند آتیا تخوک مرو ء۔ دارد بند آتا پک امنافنگ داگڑا ء درشان کیک کہ بلوچستان نا جند خواجہ انگا ڈیہداری ء ہروڑا نا زور خلکتی اوسر جم کوالخوائی آن ہو رک آ سو جبارو راجداری تیان مرتخنگ اک۔

ٹک 29: رد بند نازدداٹ، برہیری ناپڑو بلوچستان ناکسرپندنا بنجائی عودو بندس مرو۔ دارد بندنا بابت ہچ کس عود بند آن پشتمنگ آن پکس عآجونی، جندی کاریمک، میرات آتیٹی اوارشاغنگ یاچک وناٹ ناموکل مفروء۔

ٹک 30: کھبڑئی درنا آجونی عود بند خواجہی آن بیدس آجونی، کھبڑزی، ایمنی نادود، جند خواجہی، رکھ وچٹ، درشانی نا آجونی، منگ کپک۔ کھبڑزی راجداری نامدای کن، بلوچستان اٹ کھبڑزائی، راجداری، جند خواجہ مروء۔ اسہ کھبڑزائی راجداری نئے نا جند خواجہی بلیم و برہیری ناکڑدار عدرشان کیک۔ دازلم، زوراک، اوپراگندی ٹی برجافا ڈیہداری او ہروڑنا کھ شیفی عتورک۔ دارد بندی مرسہ آجونی ع منیفک۔

ٹک 31: کھبڑزائی ع پک کنگ کن بلوچستان اٹ رد بندنا کھبڑزی درآک، درشان راست خواہی ٹی کاریم کرو۔
ٹک 32: لس خلکتی آبلوچستان ٹی داگڑا کل آن کبین خیال کنگو کہ اسہ کھبڑزائی ع ایوزان ناشرت آن بیدس راہند آک تالان مریر۔ اوفارکھ وچٹ ع کیر۔ بید بندی کاریم تیٹی آختہ دھوبہ دار ع جند خواجہ کس ناکند ع پلہر وک رد بند کڑدی (ٹریبول) نئے ناپارہ غان کھبڑزی اٹ خف تورنگ وبتنگ ناناٹ تنگے۔ ڈھودار منگ آن مست، ساد کئے کنگ ناراہند مچا دھوبہ دار آتیکن اسٹ ع۔ تینا سوگوی ع پک کنگ نا مچٹ آن مچٹ درانی مچا دھوبہ دار آتے تنگ ع۔ ہرنیاڑی، زینہ دھوبہ دار ع تینا وٹیل آ بھلور د بندی کڑدہ نئے آن ولد وبتنگ نا کھ مرو۔

ٹک 33: ہجتی کھبڑزی، بلوچستان نا کھبڑزائی راجداری نابندا مرو۔ دانا اولیکور راہند نا بابت کس ع تینا وٹیل ٹی راست خواہ (منصف مروئی اف۔ اسہ راست خواہ، کھبڑزی شرہ نئے، ہمووخت منگ کروہر اتم راست خواہ کس ناپلو پلہر وکس مرو۔ ہجتی کھبڑزی نارٹمیکو ناراہند دامرو کہ ہرکس ع تینا جندنا سوگوی کن خف تورنگ راہند نا کھ مرو۔ اگہ دھوبہ دارے تینا کھ ٹی خف توری نا کھ آن مرکنگ اک اودا ہجتی کھبڑزی نادروشم ع لڑد کرو۔

ٹک 34: بلوچستان اٹ ہر بندغ اسہ وڑنا رد بندی کھ تون اوار رکھ وچیت تنگ اک۔ رد بند، ہمو مچا بند غاتے برہیر سوگوی نئے لبتک، ہرافتا، رد بندنا سوب آن آجونی ع لٹاڑنگانے۔ سوگوی ناشیفکو ٹک آک اوڑدہ مرو۔

(ا) جندنا چیت۔

(ب) جہو نادروشم ٹی، رد بندی چکنگ یا لس گام گچ۔

(ج) ردی اٹ دزگیری بے شون کنگ آچکنگ نا بکھ۔

(د) دزگیری نادر وشم ٹی درانی آیلہ کنگ نا بکھ، ساڑی منگ نا حکم دھوبہ داری نا بکھ۔

سک 35: زندگ ہر بندغ نالمی آ بکھ ۽۔ دادے کس آن ہم پلنگ ناموکل مفرو۔ پاهوتنگ بے دردی اٹ کھسٹھ کنگ ہروڑ نا انسانی یا ہمو ہر انسان کن ہم مف، اوفتاوڑاٹ، زوراکی اٹ زند ۽ پلنگ، انسانیت آن پیشن، بلوچ خوشگا لباروی راہند اودود آتیاں پیشن ۽۔ لس خلکتی آ بلوچستان اٹ دن انگا گام گچ آک چٹ بلمی مرور۔

ششمیکویش

بکھ خوری آن مر، کچ پارٹی نا بکھ ٹی

سک 36: آجوو لس خلکتی بلوچستان، نغوتنگ آن جتا، اسہ زبراو، بیدس مڑی ہو آن پیشن گشادس تخک۔ دادے گشوغ آن کشنگ نا ہروڑ نا کوشست مرور۔

سک 37: ڈیہد ارنا اسہ کما دارسے و سرپندی اٹ کاریم کنگ کن، بند رآتے ۽، صفا، درشان او ایوازان نالانخ راجداری سے ناھاٹی بکار ۽۔ داگام ۽ ہرنگ کن راجی یا جہانی آ ڈیہداری نالس کارند غاتیکن تین پتین اٹ گیشتر لائی تخو کاتے گچین کنگ اک۔ ہمولس کارند غاک، سوجاروی آن مر، کس ۽ ناپلو ہلپر وک مرور۔ داہر گچین مرو کا ڈیہداری تون پلو ہلپر وکی اٹ، بریبری ناپام تون کاریم کرور۔

سک 38: آجو انگا بلوچستان، نرمادکی، بن پد، سخت، وہی، بن پیری تا لکداری نا بناد آکس چونڈنگ آن خلاسی کن جنگ نامخ تھی ۽ کرور۔ بلوچستان ٹی مچا پیڑی و ہر مذہب نامنو کاتے تینا سخت آتے منگ، تالان کنگ، تنیا بولی، مسکوئی دود آتا برجائی اوفتا سوگوی کن ایلو خلکت آنا رآوڑ نا بکھ خواجہ مرور۔

سک 39: نوشت وخوان، جان جوڑی، رد بندی سوگوی اسکان رسینگ انگ نا بکھ کن، آجو بلوچستان، بریبری نار د بند آتے متو او اوفتا بابت کاریم کرور۔ بریبری ناپارت آن امنافنگ ۽ اسہ سچ، سفا، درشان و بیرنگ ناواڑاٹ تالان کنگو۔ دادے خاہوتی تا لکداری، پلو ہلنگ

آن برسہ، نو یکل و ہر بندغ ناجتالانچی تاراہند آتیا درشان کنگلو۔

نک 40: ڈیہہ بلوچستان، نوشت خوان ۽ تینا کلان بھلاوا اولیکو گام جوڑکیک۔ شانزده سال اسکان نوشت خوان المی و مفت مرو۔ بلوچستان ناڈیہداری دا گام ۽ پک کنگ کن زبروگا گج ہر نو۔ اسہ پک سچہ ۽ نوشت خوان ناراجداری نس مچا چناتیکن رسینگنگ ناسہ بریبرو وڑوڈول نس موناہنگ اک۔ چناتا جونی ہاٹی و بھنگ نالانچی تے پہنات تننگ، اوفتاتینا بستار، لانچی، آخبتی گروشک ۽ و دیفنگ اولیکو گام مرو۔

ہفتمیو بش

جندخوا جہی دوئی کنگ آن گڈ

نک 41: لس خلکتی آبلوچستان، شاییت، سگ سینہ تنو کو او لس خلکتی ۽ راج نس مرو۔ ہراڑے مچا بندغ آتون رد بند ناڈیہداری ٹی بریبری اٹ دیست کنگلو۔

نک 42: بلوچستان ڈیہداری نابنداؤ، انسانی بکھ، لس خلکتی، رد بند آتالانی آمرو، ہر لس خلکتی نو یکل انگا آجونی تاچیٹ ۽ کیک داڑتون اور، آجونی ۽ تیوی گل آتا گچین کاریک، برانزہلنگ نا بکھ، درشان خیال، ڈھدرشی نا آجونی، دنکہ یو، این نا انسانی بکھ آتیا، جہانی آرپو لس، سو جباروی بکھ آتازی آجہانی آا کرارٹی دافتا درشانی کننگانے۔

نک 43: بلوچستان ٹی پہناتی، درشان، سچہ گچین کاریٹی گچین مننگ آن بیدس چو ڈیہداری نس روا ۽ لس خلکتی منٹپک۔ ہروڑنا سو جباروا راجداری ناکل آن بھلاواک لغام دیرسیر بلوچستان نابندغ آتا دوٹی مرو۔ بیرہ اسہ نپرو، پام تری نسپیٹی ٹی گچین کنگ، ڈیہداری واک ناروامنگ ناشرہ ۽ کیک۔

نک 44: آجو و جندخواجہ بلوچستان اسہ رد بند گر بندری سو جباروی راجداری نسے نا بچ تنک۔ اسہ ہندو سو جبارو، راجداری نس، آجو سو جباروی گل، بندغ ناسہ گچن ناراہند آتیا مرو کا، آجو ۽ راست خواہی ۽ گچین کاری تون اور اسہ جندخوا جہی ۽ رد بندی راجداری نسپیٹی کاریم کرو۔

ٹک 45: بلوچستان ناراج بُندری (بلوچستان مزان دیوان) بلوچ راج ناکل آن بھلاس خلکتی نادرشانی مرو۔ راج بُندری ناباسک آتے، آج پھنائی اورشان، گچین کاری سٹی گچین کنگ اک۔ راج بُندری، بلوچستان ٹی زینہ و نیارٹی ناکوالخواہ و دروشم ٹس مرو۔

ٹک 46: بلوچستان ناراج بُندری، راستوکی، بکھڑزی او باوری نادروشم ٹس مرو۔ دابلوچستان ناکلان بڑزانگا بُندری، ہرا بلوچستان نابندغ آتا، لس خلکتی بکھ آتے پک و سوگوکیک۔ دابے تر بڑ و سو جبار و راجداری نئے نامون ٹی مش ناکڑ دے درشان کرو۔

ٹک 47: کمدار، بھلامہر، مہر آتائی، لس کارندہ غاتون او اور بلوچستان نا ڈیہہ ناپارغان کاریم کیرہ۔ دامچا ڈیہہ ناکارندہ غاک تینا گام گچ آتیکن، بلوچستان ناراج بُندری، بلوچستان نابندغ آتے ورندی ترور۔

ٹک 48: اسہ سرسب، لس خلکتی راجداری ٹس، اسہ ڈیہہ داری نئے آن جوڑ مرو کا گچین کرو کا ڈیہہ داری نئے ٹی دننگ کن اسہ سوگو ہٹیکو کسر ٹس بکار میک، برجامرو کا ہمو عمل کاری ہرا بلوچستان ٹی اسہ ڈیہہ داری نئے سوگو وڑاٹ ارٹمیکو ڈیہہ داری ٹی دننگ و پک کیک دادو۔ ہراڑے

(ا) ہمو سو جباروی گل، ڈیہہ داری جوڑ کنگ کرو ہرا راج بُندری ٹی گیشتری اٹ مرو۔
(ب) گچین مرو کا راج بُندری تینا دور باری و پورو کے۔ گچین مرو کا راج بُندری و تینا دور باری و پورو کنگ آن مست، سو ب نئے آن پرغنگ، آبوئی رد بندنا بابت، بیرد بندی گوئندنگ اک۔ بیرہ ہمو سو ب اٹ ہرا تم گچین مرو کا باسک آتا زیاستی گیشتر (2/3)، راج بُندری و پرغنگ خوارہ۔

(ج) راج بُندری و تینا رد بندی آدور باری و پورو کنگ آن پدولد و گچین منگ کن، ڈیہہ داری ناپارہ غان پرغنگ اک۔
داٹک نامچائش آتا تالانی و درشانی و بلوچستان نا آبوئی رد بندی کنگ اک۔

ٹک 49: بلوچستان ناراجی لشکر (بلوچ نیشنل آرمی) و سرچار و ایلو سلاہ بند بلوچ آجونی گل آتا جتا جتا انگا گڑدہ غاتیان جوڑ کنگ اک۔ بلوچستان ناراجی لشکر گچین مرو کا لس سو جباروی کمدار ناسیخاٹ ڈیہہ داری ناسیخ ٹس مرو۔ بلوچستان ناراجی لشکر ناپہنات، کسر پندنا درشانی و راج بُندری، بلوچستان ناراپہند او جہانی رد بند آک درشان کرو۔ دالشکر (فوج) بلوچستان نا ڈیہہ داری، بکھڑزی در، لس راجی، ڈھدرشی ناٹوک انگا جاج اٹ او او فتنے ورندی ترور۔ دالشکر نا اولیکو کاریم تیوئی بلوچستان ناسیم و دننگ آتا سوگوئی مرو۔ بلوچستان نا پھڑ سلاہ

لشکر آتاباسک آتیکن، کارندی منگ آن پدسو جباروی، پوریاگری، یاپین وڑنا کارندی سے تون تینے تفنگ اویشخ ہلنگ آہلی مروء۔

۵۰: جندی سلاہ اوہروڑنا جندی لشکر تنگ بیردندی مروء۔

۵۱: پیشن نازوراک تابلوچستان آ بیردندی کوزہ نا کھٹیا، نغرتنگ، بیردندی دارودرمان، نشی گڑا تاتالانی، مذہبی ترندگیشتری، تنک سینہئی، ڈکال، ناجوڑی، دینن، بے کچ ناجوڑی تون اوار، راج ۽ پرغنگ ناسوب مسونے۔ داچٹ تاڑواڑ آن گواچی راج ناولدوگل بالی، مسکوئی دشمنی، بے بدھی، روزیباروی، راجی بے بریری ۽ چٹنگ کن ڈیہدار بلوچستان ہر پارہ امنائی وڑنا جند خواجہ ۽ کڑدھفک۔ دا کڑدھغاک، جتا جتا راجی شیخ آ تا شروشونی، لس راجی، اوڑدئی تے ودیفنگ کن دافنا نیام ٹی خیر خواہی کیرہ۔ مچا راجی ٹولی تے، شرہ باری ٹی جند خواجہ جوڑکننگ کن کوشست کنگو ۽۔ تاکہ او فک تیوئی راج نا شروشونی کن کاریم کیر۔

ہشتمیویشخ

جندخواجہی آ ڈیہہ باروی بلوچستان

۵۲: کبھی ٹکر آ تیٹی شیخو ک انگا بلوچستان برطانی ڈیہہ نالو کا پدروء۔ بلوچ جہو د آ جوئی نا بھلا او گڈیکو مسخت 'بلوچ ڈیہہ نا ٹکرا انگا شیخ آ تے ولد بلوچ ڈیہہ ٹی اوڑدہ کرسہ اسہ نوکل ۽ بلوچ راجی ڈیہہ سے نا، تیوئی آ جو بستار ۽ امتا کرفنگ ۽۔

۵۳: ڈیہہ باروی بلوچستان نا اولیکوز مواری و کاریمک دامروء۔ پیشن نا بے سبب جہو آ تیان بلوچستان نارکھ چیٹ، تینا ایمنی ۽ برجا تنگ، بکھڑزی ناتالانی، شروشونی خدمت آ تاتالانی، پیشن ناتا کلداری تا برجائی۔

۵۴: داسہ بلوچستان ٹی ہر پارہ امنائی راجباروی، روزیباروی ۽ ہائی نس ساڑی اف۔ بلوچستان نانزورہائی کبھی گیر آ تا بیردندی کوزہ، زرکاری نا کمبوتی او چونڈنگ نادو آن ۽۔ ڈیہدار بلوچستان پویسٹ زمواری، حالیت نابابت، اسہ ہر پارہ امنائی ۽ ہائی سے نا پامباروی، ٹھنداری، دادے تالان کنگ و دفنگ نامروء۔ ڈیہدار بلوچستان اسہ لائخ درشان ہائی نس تالان کیک۔ اودے سوگو کروء۔ اودے برجاتخو ۽۔ اودے راجداری نا بابت اٹ تنگ۔ داہائی نا کل آن المی آ شیخ آک دامروء۔ خو کی ناسوب آک، مڈی او کنوئی آ گڑا تاج کنگ،

ترند زوری (بجلی) ودی کنگ اوتالانی، ترند زوری سرکنگ، ترند زوری در، کنوی دیر ہٹ سجائی نا خدمت، ایلو کاریمیک ہرافتے داوڑاٹ اوار کنگے دادو۔ سینس وٹیکنالوجی، راجی زندنگ، خلکھ تھی، رد بندی بندر آتیٹی، اسہ ٹاٹاٹ زرکاری کنگ، بنداوی ہائی داشرشونیک، روزی باروی ناشون تری کن گچینو گام نس ودی کیک۔ داگڑا، روزی باروی نامچاٹش آتیٹی، سوب آتاماخول وٹنسٹ مستی دننگ وودیفک، اوپک جوڑکیک۔ بلوچستان ٹی اسہ سرسہب روزی بارو نس، تینا اسہ ایلوتون تفوک روزی باروی اوراجی ہائی نا آختی مننگ آہرک۔

ٹک 55: بلوچستان نامچا بھاتیک، بلوچستان اٹ ہراڑے کہ خوارہ، ہن برسفر، پوریا، رہنگ کنگ کیرہ۔ کس کس ناسفر کنگ نا بھکھ، پوریا او روزگار، کاریم کنگ ناہند و نا پوریا نا بھکھ نا بابت اٹ نت و توپک۔

ٹک 56: بلوچستان اٹ ساڑی آچا بھتی سوب آک (قدرتی وسائل) بلوچ راج نامیرات و داسوب (وسائل) آتابست و بند واک، ڈیہ بارو بلوچستان تون مرو۔ ہرافتے بلوچستان اٹ رہنگو کا بندغ آتاشرشونی کن غرز کنگ اک۔ پین ملک یاراج کسے دافتے تینا نف و چند غزی کن چونڈنگ نا بھکھ مفرو و۔

ٹک 57: بلوچستان آن پشتمو کا مچا بھتی (کدرتی) سوب آتا بلوچستان او ایلو راج آتا نیامٹی پوریا گری ناراپند، جہانی او جہی آپڑی تابہانا زی آدرشان مرو۔

ٹک 58: ڈیہدار بلوچستان راجی گھاٹ او شرشونی نا اسہ پک راجداری نس درستی راستی کرفنگ نامومار و۔ دافتیٹی، ہٹ و سجانا راجی کاریمیک، شرشونی نا کاریمیک، نا جوڑی او بے پوریائی نا بابت کمک او ارمرو۔

ٹک 59: بلوچستان نا آج و لس خلکتی ڈیہ بلوچستان اٹ ساڑی آچا نزور بند ژکا انگا ٹولی تارکھ وچیت نامومار و۔ داٹولی تیٹی، چناک، بھلن وہی نا بھاتیک، مچا بے جان آ بندغاک او ارمرو۔ بلوچستان نا ڈیہ دا راجباروی ٹولی تاراجباروی سو جباروی، روزی باروی، کدکات و شین تنگ کن روزی باروی و سو جباروی رکھ چیت ناگڑگس نس تالان کنگ نامومار میک۔ تانکہ دافک ایلو خلکت انبار بریر بھکھ پارت آتیاں نف ہرفنگ کیر۔

ٹک 60: خلکتی گڑا تاترندا او ہر پارتالانی، ڈیہد اربلوچستان نابنداوی کارائی تیان اسٹ نَسے۔ دا گڑا تاتالانی پہناتی اودر شانی المی وڑاٹ مرے۔ ڈیہد دن انگا گڑا او کاریم تاتالانی ٹی، ڈیہد ارا نگا کھانڑ ناخواجہی او غزی ٹی پرا گندئی تا ورندی تروے۔

ٹک 61: بلوچستان نا آجوانگا ڈیہہ، مسکوئی گیر آتیٹی بلوچ خلکت آ زوراک کوزہ گیر، فوج، پرنہہ پہہ کاری (انٹیلی جنس کاری) کنڈان مرو کا چا ڈھو باروی تانہہ پہہ کن اسہ پہناتی، چند خواجہ بکھڑزی در نَسے نا پتختنگ ناموار مرو۔ ہرا فک ڈھو باروی تیٹی بشخدار اسرافتے بکھڑزی ناکاٹ اٹ ہنگ اک۔ اوفا ڈھو باروی تیان گواچی مرو کا تے ایوزان تنگ اک۔

ٹک 62: بلوچستان نا آجوانگا ڈیہہ ہمو مسکوئی کوزہ گیر آتیان ایوزان ناخواست گارمریک، ہرا فک بلوچستان اٹلانو اودا ناجتی سوب آتے پھلانو۔

ٹک 63: آجولس خلکتی بلوچستان، راجی، جہی، جہانی، ایمنی، روزیباروی، شرہالی، کن سخت اٹ کاریم کروے۔ دا انسانی بکھ آتا ہمو جہانی گل بندر آتون کاریم کرو۔ ہرا جہانی آ ایمنی کن کاریم کنگے۔ دا جہانی رد بند اوزن پھی تا بڑوا کی آ سخت تنگ۔ اسہ گام نَس مستی تینا ہمسائیہ تون ایمنی اٹ رہینگ، اوفا بکھ آتا ازت اکنگ، لس غزی، روزیباروی شرہالی نارنداٹ ہنگ کن کمک آتا است بڈی اے کیک۔

ٹک 64: بلوچستان نالس خلکتی ڈیہہ باروی کل آن مست ہمو بند غاتا خاہوت آتا کمک کن اسہ زباری نَس جوڑ کیک۔ ہرا فک نالمئی بن ڈغار نا آجوانی نا بہا عتینا و تراٹ تسونو۔

نہمیکو بشخ

راجبارو، روزیبارو، چپ چا گرد

ٹک 65: بلوچ آتا زبانک بلوچی او براہوئی بلوچستان ناراجی بولیک مرو۔ انگریزی اریٹیکو، کاغدی، جہانی پڑا، خوکی ودی کنگ نازبان مرو

ٹک 66: بلوچستان اسے اور سوار و رز بیاروئے ناکرڈ و درشان کیک۔ ہراڑے روز بیاروی نا جندی ولس ڈیہداری، تینا اُستی بشخ آک، بلوچستان نا بھاتی تالس شرشونی ٹی تینا کڑ و درشان کنگ کن دا جاگہ نادودہ لوکار د بند آ تا تہٹی مرسہ او فتا بابت کاریم کرو۔

ٹک 67: ماچو کن بلوچانی، بلوچ جھو د آ جوئی ناراجی شیمرو، آ جو بلوچستان ناراجی شیر ء بلوچستان نا اولیکور د بندگری بندر یا بلوچستان نا راج بندری گچین و امنا کرو۔

ٹک 68: بلوچستان جھو د آ جوئی نا بیرک ہرا دے بے کچ لس، تالان کننگانے، اومسہ بشخ آ مرو۔ ہرا ناما س اٹ اسے استار سیتون اسے نیلی رنگ نامسہ کنڈی س ارے۔ ہرا جتائی نادرشانی ء کیک۔ مسہ کنڈی نشان آن خیر اسکان مرغنی ٹی ارا سیدہ تالان مرور۔ باٹخ ناسیدہ خیسن او کیرغ ناسیدہ گوئکی مرو۔ جند خواجہ بلوچستان ناراجی بیرک نا شرہ امنائی ء بلوچستان نا اولیکور د بندگری بندر یا بلوچستان نا راج بندری کرو۔

ٹک 69: آ جو انگا بلوچستان ء اونا ہمزند مسکوئی اوسیم بندی، سو جباوری نا بابت ملکی سیم آ تیا ولد و ہنگ اک ہرا میر نصیر خان نا جند خواجہ ڈیہہ نا دور باری ٹی تفنگا سر۔

ٹک 70: ننا جھو د آ جوئی نا ندر مرو کا اونا آ جوئی ء دوارہ دوئی کنگ کن تینا جان ء ترو کا تے راجی یات گاری کن 13 نومبر نادے ء (شہید آ تا راجی دے) اڈ تنگو۔ 1839 ء ہندادے میر محراب خان اونا کھی، متو کا ک ڈیہہ برطانیہ نا جلاہو اولشکر نامون اٹ بلوچستان نا جند سو گوی ء کرسہ تینا جان تے ندر کریر۔

ٹک 71: چو راج کس ایلوسہد ار آ تا بکھ او فتا شرشونی ء پک کنگ مننگ آن بیدس انسانی زندنگ نا وڑٹی سر سہب مفک۔ آ جو لس خلکتی بلوچستان اٹ ڈیہہ بلوچستان مچاسہد ار آ تا بکھ پامداری ء جہانی کنول اکرارتا بابت پک کیک او فتا چیت ء کیک۔

ٹک 72: لمسی ڈغار آن بیدس خلکت یا بود بیرشت متو کہ بلوچستان نا ڈیہہ باروی، اونا بھاشک تینا بھتی چپ چا گردنا چیت، او فتنے مننگ، اونا پامداری کن ہروڑ نا زور درشانی کرو۔

ٹک 73: آجوتی آن پد بازوت بلوچستان آن مچا گوکڑتی کاریم تے گوش آن کشنگ والیسری کن پویسٹ گام گچ کنگ ۽۔ بلوچستان اٹ گوکڑتی آزموندہ غاک، بلوچ خلکت ناستخوانی اوموکل آن بیدس کنگا سر۔ دا آزموند غاک پاکستان ناپارغان، بلوچستان نامش تاچر جوتی راسکوه وچا غی ٹی 28 مئی 1998 ۽ ٹی کنگا سر۔ بلوچستان نا خلکت هموجا گہ غا تاچپ چا گردکن راج سیوتان آن اسہ پلوہلر وک نہہ پہہ نسے نا خواست کنگو۔ هموجا گہ غاک ہرا فک، گوکڑتی آزموندغان لپری مسونو اوتے پہہ (ساف) کنگو۔ چپ چا گرد ۽ نکس رسینگ او هموجا گہ تیٹی رینگو کا بندغ آتیا گوکڑتی گروشک نا گواچنی ۽ تو ننگ کن اسہ پلوہلر وک سینسنی پٹ وپول نس کنگ اک۔ بلوچ خلکت نازی آ دا ڈھو باروی نازموار آ ڈیہہ ۽ ورندی تنگ کن گوندنگ۔ جہانی، بکھڑزی راجداری ناسوب اٹ بکھڑزی نا گرج (خواست) کنگ ۽۔ ورندی تنگ کن گوندنگو کا ہر ڈیہہ آن داویل آن گواچی مروکا تے یوزان تر فنگو ۽۔

ٹک 74: خلیس جوڑ وکا ٹولیک اسہ چند خواجہ بلوچستان نسے کن المی بشخ، ہج، گرج مریرہ۔ اوفتے رد بندی، المی چیت، مونی پدی کن اسر کی زورنا بابت اٹ امن کنگو ۽۔ لس خلکتی آ بلوچستان جوڑ جاڑی (تبدیلی) ۽ منک اودانا پک راہند آتا مخ تھی ۽ کیک۔

ٹک 75: هموراج یا قوم نس تینا خواری کش آ بندغ آتیاں بیدس زندہ اوسر سہب منگ کپک۔ اسہ چند خواجہ ڈیہہ بارو بلوچستان ناتھٹی کاریم کنگ کن خوشگا لباروی ۽ بلوچ بود بیرشت، راجباروزن پھی ناراہند آنبار تینائی کنگ اک۔ داراہند، روزی باروی نا مچا بشخ آ تیٹی کوالخواہ راہند نا کڑد ۽ درشان کیک۔

دہ میکوش

آبوتی زین پھی

ٹک 76: دازن پھی نا امناننگ آن گڈ بلوچستان نا آبوتی زین پھی نادرشم ۽ ٹھفنگ کن چاہندار آتا اسہ گڑدہ نس جوڑنگ اک۔ هموزن پھی ٹی بلوچ آتا همو بکھ اوکارانیک اوامرور۔ ہرافتا پامباروی دازن پھی ٹی کنگا نے۔ آبوتی زین پھی اسہ پوسکنولس خلکتی ۽ ڈیہہ نسے نا شوخواہ درشانک بلوچستان نا جتانگا مسکوئی زند بود بیرشت، تدینبارویک، گرج آتے اسہ ہند کیک۔

ٹک 77: آبوتی زین پھی، پک سوگویی کن بلوچستان ناراج بندری اٹ ہنگ اک۔

سُد ساری، مسکینی ناراه شونی ۽ کیرہ۔ ہنداسوب آن داپانگ کپنہ کہ دازن بھی پک پورو ۽۔ نہ داجہان کن رومانشت نَسے۔ نہ مچادور جاگہ
 غاتیکن المی سر پند منگ ۽۔ دایرہ بلوچ، خلکت ۽، ساندھائی ۽ آجونی وزات خواجہی نالس خلکتی بکھ ۽ پدی تنگ کن اسہ رد بندی گام او
 کوالخواہ نوشت نَسے۔

Not Final version